

मकवानपुरगढी गाउँपालिका जलश्रोत उपयोग कार्यविधि, २०७६

प्रस्तावना

मकवानपुरगढी गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको भूमिगत वा भू सतहमा रहेको जलश्रोतको समुचित उपयोग संरक्षण व्यवस्थापन र विकास एवं त्यस्तो उपयोगबाट हुने वातावरण कानुनी व्यवस्था गर्न वच्छनीय भएकोले नेपालको संविधान बमोजिमको कार्य गर्ने गरि स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरि मकवानपुरगढीको मिति २०७६/०८/१३ वसेको गाउँ कार्यपालिकाको बैठकले “ मकवानपुरगढी गाउँपालिका जलश्रोत उपयोग कार्यविधि २०७६” जारी गरिएको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

१. यो कार्यविधिको नाम मकवानपुरगढी गाउँपालिका जलश्रोत उपयोग कार्यविधि २०७६ रहेको छ ।
२. यो कार्यविधि गाउँपालिकाको बैठकबाट पास भएपछि प्रारम्भ हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्ग अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

- क) “ऐन” भन्नाले स्थानी सरकार संचालन, २०७४ सम्झनु पर्छ ।
- ख) “अनुमती पत्र प्राप्त व्यक्ती” भन्नाले जलश्रोत उपयोग गर्न गाउँपालिकाबाट अनुमती पत्र प्राप्त व्यक्ती वा संगठित संस्थालाई सम्झनु पर्छ ।
- ग) “स्रोत” भन्नाले भू-सतह वा भूमिगत रूपमा रहेको पानी स्रोत सम्झनु पर्छ ।
- घ) “उपभोक्ता संस्था” भन्नाले जलश्रोतको उपयोगको लगी गठन भएको उपभोक्ता समिति स्रोत सम्झनु पर्छ ।
- ङ) “सर्वेक्षण” भन्नाले संरचनाको निर्माण, संरचना निर्माण गर्दा पर्ने वातावरणीय असर, स्रोतबाट उपयोग तथा वितरण गर्न सकिने खानेपानीको परिमाण, खानेपानीबाट लाभान्वित हुनेहरूको संख्या लगायत आर्थिक तथा प्राविधिक तथ्य तथ्याडहरू समेतको विश्लेषण गरी विस्तृत रूपबाट तयार गरिएको अन्वेषण संभाव्यता अध्ययन र तत् सम्बन्धी विस्तृत इन्जिनियरिङ डिजाइन समेतको कार्य सम्झनु पर्छ ।
- च) “परियोजना” भन्नाले अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले सञ्चालन गर्ने खानेपानी परियोजना सम्झनु पर्छ र सो शब्दले ऐनको दफा ११ बमोजिम नेपाल सरकारले उपभोक्ता संस्थालाई हस्तान्तरण गरेको परियोजना वा उपभोक्ता संस्था आफैले विकास गरी सञ्चालन गरेको परियोजना समेतलाई जनाउँछ ।
- छ) “अनुमती पत्र” भन्नाले गाउँपालिका जलश्रोत समितिले दिएको अनुमती पत्र सम्झनु पर्छ ।
- ज) “अनुमती प्राप्त व्यक्ती” भन्नाले जलश्रोत उपयोग गर्ने अनुमती पत्र प्राप्त व्यक्ती सङ्गठित संस्था सम्झनु पर्छ ।
- झ) “सेवा” भन्नाले पानी आपूर्तिकर्ताले उपभोक्तालाई उपलब्ध गराएको खानेपानी सेवा सम्झनु पर्छ ।
- ञ) “उपभोक्ता” भन्नाले पानी आपूर्तिकर्ताले उपलब्ध गराएको सेवा उपभोग गर्ने व्यक्ति वा निकाय सम्झनु पर्छ ।
- ट) “सेवा शुल्क” भन्नाले सेवा उपभोग गरे वापत उपभोक्ताले पानी आपूर्तिकर्तालाई बुझाउनु पर्ने सेवा शुल्क सम्झनु पर्छ र सो शब्दले विलम्ब शुल्क समेतलाई जनाउँछ ।
- ठ) “गाउँपालिका” भन्नाले मकवानपुरगढी गाउँपालिका सम्झनु पर्छ ।
- ड) “अध्यक्ष” भन्नाले मकवानपुरगढी गाउँपालिकाको अध्यक्ष सम्झनु पर्छ ।



Ray
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

परिच्छेद १

३. जलश्रोत उपयोग

१. यस कार्यविधि वमोजिम अनुमती पत्र प्राप्त नगरी कसैले पनि जलश्रोत उपयोग गर्न पाउने छैन ।
२. उपदफा १ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए ता पनि देहाय वमोजिम जलश्रोतको उपयोग गर्न अनुमती पत्र लिनु पर्नेछैन ।

- क. ढुवानी गरि आफ्नो निमित्त खानेपानी र अन्य घरेलु प्रयोगको लगी उपयोग गर्न
- ख. आफ्ना जग्गामा सिचाइ गर्न
- ग. घरेलु उपयोगको रूपमा पानी घट्ट वा पानीचक्री चलाउन
- घ. जग्गाधनीले आफ्नो जग्गाभित्र मात्र सिमित रहेको जलश्रोत तोकिए वमोजिम उपयोग गर्न

४. जल उपभोक्ता संस्थाको गठन

१. सामुहिक लाभको लागी संस्थागत रूपमा जलश्रोत उपयोग गर्न चाहने व्यक्तीहरुले तोकिए वमोजिम जल उपभोक्ता संस्था गठन गर्न सक्नेछन ।

२. उपदफा १ वमोजिम गठन गरिएको जल उपभोक्ता संस्थालाइ मकवानपुरगढी गाउपालिका समक्ष तोकिएको वमोजिम दर्ता गारउनु पर्नेछ ।

३. उपदफा २ वमोजिम दर्ता भएको जल उपभोक्ता संस्था अविच्छिन्न उत्तारिधिकारवाला स्वसासित रसंगठित संस्था हुनेछ ।

५. जलश्रोत उपयोगको प्राथमिकता क्रमः१. पालिका क्षेत्र भित्रको जलश्रोत उपयोग गर्दा साधारणता देहायको प्राथमिकताक्रम अनुसार गर्नुपर्नेछ । क. खानेपानी

ख.सिचाइ

ग.पशुपालन तथा मत्प्यपालन जस्ता कृषिजन्य उपयोग

घ.जलविधुत

ड.घरेलु उद्योग औधोगीक व्यवस्था तथा खानीजन्य उपयोग

च. जल यातायात उद्योग

२. जलश्रोत उपयोग गर्दा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा यस कार्यविधि अनुसार गठीत विवाद समाधान समिति ले उपदफा १ मा उल्लेखखित प्राथमिकताक्रम वमोजिम उचित रूपमा उपयोग भए नभएको र अन्य आवश्यक जाचवुझ समेत गरी सोको आधारमा सम्बन्धी जलश्रोत उपयोग गर्न पाउने नपाउने वा कुन किसिमवाट उपयोग गर्न पाउने भन्ने कुराको निर्धारण गर्नेछ । यसरी निर्धारण गरेको सम्बन्धी सवैलाइ मान्य हुनेछ ।

६. गाउपालिकाले जलश्रोत उपयोग वा विकास गर्न सक्ने



Ray
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

१. मकवानपुरगढी गाउँपालिका आफैले कुनै जलश्रोत उपयोग वा विकास गर्न यस कार्यविधिले कुनै बाधा पुराउने छैन ।

२. कसैले यस कार्यविधि बमोजिम उपयोग गरेको जलश्रोत र सो संग सम्बन्धीत जग्गा भवन उपकरण तथा संरचना व्यापक सार्वजनिक उपयोगका लागि गाउँपालिकाले आफैले लिइ विकास गर्न सक्नेछ ।

३. उपदफा २ बमोजिम आफैले लिएको जलश्रोत र सो संग सम्बन्धीत जग्गा भवन उपकरण तथा संरचना बापत गाउँपालिकाले व्यक्तीलाई तोकिए बमोजिमको क्षतीपूर्ती दिनेछ ।

४. मकवानपुरगढी गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्र भित्र अन्य व्यक्ती निकाय वा संगठीत संस्थाले उपयोग गरिरहेको जलश्रोतलाई निजहरुसंग समन्वयमा पर्यटन व्यवसाय प्रवद्धन गर्न आवश्यक कार्ययोजना बनाइ लागु गर्न

७. जलश्रोत विकासको परियोजना हस्तान्तरण गर्न सक्ने

१. मकवानपुरगढी गाउँपालिकाले विकास गरेका कुनै जलश्रोत सम्बन्धी परियोजनाको निर्माण समाप्त भैसकेपछी उपभोक्ता संस्थालाई आवश्यक शर्तहरु तोक्री हस्तान्तरण गर्न सक्नेछ ।

२. उपदफा १ बमोजिम हस्तान्तरण गरिएको परियोजना उपरको स्वामित्व सम्बन्धी उपभोक्ता संस्थाको हुनेछ र यस कार्यविधिको अधिनमा रही आफैले अनुमतीपत्र प्राप्त गरे सरह सो परियोजना संचालन सम्बन्धी उपयोग संस्थाले गर्नेछ ।

८. जलश्रोत उपयोगको लागि करार गर्न सक्ने

यस कार्यविधिमा जुन सुकै कुरा लेखिएको भएतापनि मकवानपुरगढी गाउँपालिकाले कुनै संगठीत संस्था वा व्यक्ती सित प्रचलित कानूनको अधिनमा रहि करार गरी सोहि करारमाउल्लेखित शर्तहरु बमोजिम कुनै जलश्रोत विकास उपयोग र सेवा विस्तार गराउनन सक्नेछ ।

परिच्छेद-२

अनुमतिपत्र सम्बन्धी व्यवस्था

९. सर्वेक्षण अनुमतिपत्रको लागि दरखास्त दिनु पर्ने

(१) कुनै स्रोतको सर्वेक्षण गर्न चाहने व्यक्ति वा संगठित संस्थाले अनुमतिपत्रको लागि एक हजार रुपैयाँ दस्तुर सहित अनुसूची-३ बमोजिमको ढाँचामा समिति समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दरखास्त प्राप्त भएमा समितिले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ र त्यसरी जाँचबुझ गर्दा थप कागजात माग गर्नु पर्ने देखिएमा दरखास्त परेको मितिले पन्ध्र दिनभित्र दरखास्तवालालाई सो कुराको सूचना दिनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम समितिले दिएको सूचना बमोजिम दरखास्तवालाले थप कागजात पेश गरेको मितिलाई नै ऐनको दफा ८ को उपदफा (२) को प्रयोजनको लागि दरखास्त परेको मिति मानिनेछ ।

१०. सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दिनु पर्ने

नियम ९ बमोजिम प्राप्त हुन आएको दरखास्त र सो साथ संलग्न कागजात जाँचबुझ गर्दा दरखास्तवालालाई सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दिन उपयुक्त देखिएमा समितिले अनुसूची-४ बमोजिमको ढाँचामा स्रोत सर्वेक्षण अनुमतिपत्र दिनु पर्नेछ ।



Ray
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

११. स्रोत उपयोग अनुमतिपत्रको लागि दरखास्त दिनु पर्ने

१) स्रोतको उपयोग गर्न चाहने व्यक्ति वा संगठित संस्थाले अनुमतिपत्रको लागि एक हजार रुपैयाँ दस्तुर सहित अनुसूची-५ बमोजिमको ढाँचामा समिति समक्ष दरखास्त दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम दरखास्त प्राप्त भएमा समितिले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ र त्यसरी जाँचबुझ गर्दा थप कागजात माग गर्नु पर्ने देखिएमा दरखास्त परेको मितिले पन्ध्र दिनभित्र दरखास्तवालालाई सो कुराको सूचना दिनु पर्नेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम समितिले दिएको सूचना बमोजिम दरखास्तवालाले थप कागजात पेश गरेको मितिलाई नै ऐनको दफा ८ को उपदफा (२) को प्रयोजनको लागि दरखास्त परेको मिति मानिनेछ ।

१२. सार्वजनिक रूपमा सूचना प्रकाशन गर्नु पर्ने

(१) नियम १२ बमोजिम दरखास्त प्राप्त भएपछि समितिले सो दरखास्त सम्बन्धमा आवश्यकता अनुसार जाँचबुझ गरी तत् सम्बन्धी विवरणहरू खुलाई सार्वजनिक जानकारीको लागि सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम सूचना प्रकाशन भएपछि परियोजनाको विकास तथा संचालन गर्दा उल्लेखनीय कुनै प्रतिकूल प्रभाव पर्ने देखिएमा तत् सम्बन्धी विवरण खुलाई त्यसरी सूचना प्रकाशन भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र समिति समक्ष सुझाव दिन सकिनेछ ।

(३) उपनियम (२) बमोजिम प्राप्त भएको सुझावलाई समेत विचार गरी समितिले त्यस्तो उल्लेखनीय प्रतिकूल प्रभाव न्यूनीकरण गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित दरखास्तवालाले पालन गर्नु पर्ने कुराहरू अनुमतिपत्र दिदा तोकि दिनेछ ।

१३. स्रोत उपयोग गर्न अनुमतिपत्र दिनु पर्ने

नियम १२ बमोजिम प्राप्त भएको दरखास्त, सो साथ संलग्न कागजात जाँचबुझ र नियम १३ बमोजिम प्राप्त भएका सुझावहरू अध्ययन गर्दा दरखास्तवालालाई स्रोत उपयोगको अनुमतिपत्र दिन उपयुक्त देखिएमा समितिले अनुसूची-६ बमोजिमको ढाँचामा अनुमतिपत्र दिनु पर्नेछ ।

१४. दोहोरो अनुमतिपत्र नदिइने

(१) नियम ११ बमोजिम कुनै व्यक्ति वा संगठित संस्थालाई स्रोत सर्वेक्षण गर्न अनुमतिपत्र दिई सकेपछि सो अनुमतिपत्रको अवधिभर सोही क्षेत्रमा सोही कामको लागि सर्वेक्षण गर्न पाउने गरी अन्य कुनै व्यक्ति वा संगठित संस्थालाई सर्वेक्षण गर्न दोहोरो अनुमतिपत्र दिइने छैन ।

(२) नियम १४ बमोजिम स्रोत उपयोग गर्न कुनै व्यक्ति वा संगठित संस्थालाई अनुमतिपत्र दिई सकेपछि सो अनुमतिपत्रको अवधिभर सो अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले उपयोग गर्ने पानीको परिमाणमा कटौती हुने गरी अन्य व्यक्ति वा संगठित संस्थालाई सोही स्रोत उपयोग गर्न पाउने गरी दोहोरो अनुमतिपत्र दिइने छैन ।

१५. काम शुरु गर्नु पर्ने

(१) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले अनुमतिपत्रमा उल्लेखित काम अनुमतिपत्र प्राप्त गरेको तीन महिनाभित्र शुरु गर्नु पर्नेछ ।



Ray
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

(२) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले उपनियम (१) बमोजिमको म्यादभित्र काम शुरु गर्न नसकेमा त्यसको मनासिव कारण सहित म्याद थपको लागि समिति समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ र सो निवेदन उपर जाँचबुझ गर्दा म्याद थप गर्नु पर्ने कारण मनासिव देखिएमा समितिले बढीमा तीन महिनासम्मको म्याद थप गर्न सक्नेछ ।

१६. समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने

अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले अनुमतिपत्रमा उल्लेख भए बमोजिमको कामको प्रतिवेदन प्रत्येक तीन महिनामा समिति समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

१७. स्रोत उपर अधिकार कायम रहने

नियम १४ बमोजिम अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिलाई अनुमतिपत्रमा उल्लिखित हदसम्मको परिमाण बराबरको पानीको स्रोतमा त्यस्तो अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिको अधिकार कायम रहनेछ ।

१८. अनुमतिपत्रको नवीकरण

(१) नियम १४ बमोजिम पाएको अनुमतिपत्रको अवधि समाप्त हुनु भन्दा अगावै अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले अनुमतिपत्र नवीकरणको लागि पाँच सय रुपैयाँ दस्तुर सहित समिति समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम अनुमतिपत्र नवीकरण नगरेमा त्यसको मनासिव कारण खुलाई अनुमतिपत्र बहाल रहने अवधि समाप्त भएको मितिले पैंतीस दिनभित्र अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले समिति समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ र यसरी दिएको निवेदन उपर जाँचबुझ गर्दा व्यहोरा मनासिव देखिएमा समितिले अनुमतिपत्र नवीकरण गर्न सक्नेछ ।

३. यस कार्यविधि वन्नु अगाडी जिल्ला जलश्रोत समितिमा दर्ता भएका उपभोक्ता समितिहरूलाई यसै कार्यविधि अनुसार दर्ता भएको मानिनेछ । साथै अव नवीकरण गर्दा कार्यविधि अनुसार दस्तुर लिइ पुरानो प्रमाणपत्र खिचि यस कार्यविधि अनुसारको प्रमाणपत्र उपलब्ध गराइने छ ।

१९. अनुमतिपत्रको बिक्री वा हस्तान्तरण

(१) अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले आफुले पाएको अनुमतिपत्र बिक्री वा अन्य तवरले हस्तान्तरण गर्न चाहेमा समिति समक्ष निवेदन दिनु पर्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन प्राप्त भएमा समितिले सो निवेदन उपर आवश्यक जाँचबुझ गरी अनुमतिपत्र खरिद गर्ने वा लिने व्यक्ति वा संगठित संस्थाको आर्थिक स्थिति समेत विचार गर्दा अनुमतिपत्र बिक्री वा हस्तान्तरण गर्ने स्वीकृति दिन हुने देखिएमा समितिले आवश्यक शर्तहरू तोकी अनुमतिपत्र बिक्री वा अन्य तवरले हक हस्तान्तरण गर्न स्वीकृति दिन सक्नेछ ।

२०. अनुमतिपत्रमा संशोधन गर्नु परेमा

१. अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले आफुले पाएको अनुमतिपत्रमा उल्लेखित कुनै कुरा संशोधन गर्न चाहेमा समिति समक्ष निवेदन दिन सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम निवेदन परेमा समितिले सो सम्बन्धमा आवश्यक जाँचबुझ गर्नेछ र त्यसरी जाँचबुझ गर्दा व्यहोरा मनासिव देखेमा अनुमतिपत्रमा संशोधन गरी दिनेछ ।



Ray
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत



Ray

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

२१. अनुमती खारेज गर्न सक्नेछ

१. अनुमती प्राप्त व्यक्तिले यस कार्यविधि विपरित कुनै काम गरेमा यस कार्यविधिमा व्यवस्था भएको समितिको सिफारिसमा तोकिएको अधिकारीले अवधि तोकिएकै तयस्तो काममा आवश्यक सुरधार गर्न आदेश दिन सक्नेछ ।
२. उपदफा १ वमोजिम तोकिएको अवधिभित्र अनुमतीपत्र प्राप्त व्यक्तिले आवश्यक सुधार नगरेमा व्यक्तिले पाएको अनुमती खारेज गर्न सक्नेछ ।
३. उपदफा २ वमोजिम अनुमतीपत्र खारेज गर्नु अघि सम्बन्धीत अनुमतीपत्रप्राप्त व्यक्तिलाई आफ्नो सफाइ पेश गर्ने मनासिव मौका दिनु पर्नेछ ।

परिच्छेद ३

२२. स्थानीय जलश्रोत समितिको गठन

१. मकवानपुरग९ गाउँपालिका भित्र रहेको जलश्रोत उपयोगको आवश्यकता अध्ययन अनुसन्धान एवं जलश्रोत उपयोगको लागी अनुमती प्रदान गर्ने तथा तोकिएको वमोजिम नगरेमा अनुमती पत्र खारे गर्ने प्रयोजनको लागी एक स्थानीय जलश्रोत समिति रहनेछ ।

२. स्थानीय जलश्रोत समितिमा देहायका पदाधिकारी रहनेछ ।

क. गाउँपालिका अध्यक्ष	अध्यक्ष
ख. प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	सदस्य
ग. वन तथा वातावरण समितिको संयोजक	सदस्य
घ. योजना अनुगमन इकाइ प्रमुख	सदस्य
ङ. पुवार्धार विकास इकाइ प्रमुख	सदस्य
च. वातावरण सरसफाइ तथा विपद व्यवस्थापन इकाइ प्रमुख	सदस्य सचिव

२३. स्थानीय जलश्रोत समितिको काम कर्तव्य र अधिकार

१. स्थानीय जलश्रोत समितिको काम कर्तव्य र अधिकार देहाय वमोजिम हुनेछ ।

क. जल। त उपयोग र सर्वेक्षण सम्बन्धमा यजाजत पध प्रदान गर्न सीफारिस गर्ने

ख. जलश्रोत उपयोग सम्बन्धमा समसामयिक अध्ययन अनुसन्धान तथा आवश्यक सुझाव संकलन गरी मकवानपुरग९ गाउँ कार्यापालिका कार्यालय समक्ष पेश गर्ने

ग. जलश्रोत उपयोग सम्बन्धमा कुनै प्रश्न उठेमा वा प्ररम्परा देखि जलश्रोत उपयोग गरेकवमा अन्यथा भएको देखिएमा आवश्यक जाचवुझ गर्ने गराउने

घ. खण्ड ग वमोजिम जाच गर्दा वा गराउदा तोकिएको शर्त वमोजिम जलश्रोतको उपयोग नभए नगरेको देखिएमा सो कार्यमा संलग्न व्यक्ती उपर प्रचलित कानून वमोजिम कारवाही गर्न सम्बन्धी निकायमा सीफारिस गर्ने ।

ङ तोकिए वमोजिमका अन्य कार्यहरू गर्ने ।

२. स्थानीय जलश्रोत समितिको बैठक वर्षको कम्तीमा ६ वटा बैठक बस्नेछ । बैठक बसेको दिनको प्रति बैठक भत्ता कार्यापालिकाको सदस्यहरूले पाए सरह बैठक भत्ता पाउने छन ।



Ray
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

परिच्छेद
स्रोत उपयोगको विवाद समाधान

२४. स्रोत उपयोग विवाद निरूपण

१ उपभोक्ता संस्थाले विकास तथा संचालन गर्ने परियोजनाको स्रोत उपयोगको (सम्बन्धमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा त्यस्तो विवादसमाधानको लागि देहाय बमोजिमका अध्यक्ष तथा सदस्यहरू भएको एक स्रोत उपयोग विवाद निरूपण समिति रहनेछः

क. गाउँपालिका अध्यक्ष	अध्यक्ष
ख. गाउँपालिका उपाध्यक्ष	सदस्य
ग. सम्बन्धी वडाको वडा अध्यक्ष	सदस्य
घ. प्रतिनिधि जिल्ला प्रशासन कार्यालय	सदस्य
ङ प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत	सदस्य सचिव

२५. स्रोत उपयोग सम्बन्धमा उजुरी गर्न सक्ने

१. कुनै श्रोतको उपयोगबाट कसैलाई मर्का पर्ने व्यक्ती वा संगठीत संस्थाले त्यसको कारण खुलाइ स्रोत उपयोग विवाद निवारण समिति समक्ष उजुरी गर्न सक्नेछ ।

२. उपनियम १ बमोजिम उजुरी परेमा श्रोत उपयोग विवाद निरूपण समितिले श्रोत उपयोग गर्ने परियोजनाको स्थलगत निरिक्षण गरी अन्य कुराहरूको अतिरिक्त देहायका जानकारी लिनु पर्नेछः

- क. परियोजनाको कुल लागत
 - ख. परियोजनाबाट लाभन्वित नहुने उपभोक्ताको संस्था
 - ग. परियोजना सम्बन्धमा स्थानीय समुदायको आवश्यकता र जनचाहना
 - घ. दैनिक उपयोग गरिने खानेपानीको परिमाण
 - ङ. परियोजना संचालन गर्दा अन्य व्यक्ती वा समुदायलाई पर्न गएको असर र उनीहरूको प्रतिक्रिया
 - च. वातावरण पर्न जाने प्रतिकुल असर
३. बमोजिमको जानकारी लिई सकेपछी श्रोत उपयोग विवाद निवारण समितिले । तको उपयोगको सम्बन्धमा परेको उजुरी छानविन गरी आवश्यक निर्णय गर्नेछ ।



प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

परिच्छेद ५

सजाय र पुनरावेदन सम्बन्धी व्यवस्था

२६. सजाय सम्बन्धी व्यवस्था

१. कसैले यस कार्यविधि वा यस कार्यविधि अन्तर्गत वनेको नियम उलंघन गरेमा निजलाइ स्थानीय जलश्रोत समितिको सीफारिसमा गाउ कार्यपालिकाले पाच हजार रुपैया सम्म जरिवाना गर्न सक्नेछ र त्यस्तो कसुरवाट कसैको हानी नोक्सानी भएकमो रहेछ भने निजवाट त्यस्तो हानी नोक्सानी वापतको क्षतीपुर्ति भराइ दिन सक्नेछ ।

२. कसैले यस ऐन बमोजिम अनुमतीपत्र लिनु पर्नेमा सो नलिइ वा अनुमतीपत्रमा उल्लेख भएका शर्तहरू पालना नगरी जलश्रोत उपयोग गरेमा निजलाइ गाउ कार्यपालिकाले पाच हजार रुपैया सम्म जरिवाना गर्न र त्यस्तो काम बन्द गराउन सक्नेछ ।

३. यस ऐन बमोजिम विकास जलश्रोत वा त्यस्तो जलश्रोतवाट उत्पन्न सेवा कसैले चोरी वा दुरुपयोग गरेमा वा अनाधिकारी प्रयोग गरेमा गाउ कार्यपालिकाले निजवाट विगो असुल गरी निजलाइ विगो बमोजिम जरिवाना समेत गर्न सक्नेछ ।

४. कसैले वदनियतासाथ कुनै खानेपानीको मुहान बाध नहर वा जलश्रोतको उपयोग सित सम्बन्धीत कुनै संरचना वा त्यस्तो संरचनामा असर पार्ने अन्य कुनै संरचना भत्काएमा विगारेमा वा कुनै किसिमले हानी नोक्सानी पुराएमा वा त्यस्तो कुनै काम कुराको लागी दुरुत्साहन दिएमा वा त्यस्तो काम गर्ने उद्योग गरेमा निजवाट हानि नोक्सानी विगो असुल गरी निजलाई विगो बमोजिम जरिवाना गराइ वा नियमानुसार कारवाहीको लागी न्यायीक समिति समक्ष सिफारिस गर्ने ।

२७. अनुसन्धानको लागी लेखि पठाउने सक्ने

जलश्रोत उपयोगको अनुमती प्रदान गर्ने निकायले यस कार्यविधि बमोजिम आफ्नो काम कर्तव्य र अधिकारको पालना गर्दा कसैले कुनै कसुर गरेको थाहा पाएमा त्यस्तो कसुरका सम्बन्धमा यस कार्यविधि बमोजिम अनुसन्धान गर्नको लागी सम्बन्धीत निकायमा लेखि पठाउन सक्नेछ ।

२८. मुद्दा सम्बन्धी व्यवस्था

यस कार्यविधि अनुसार कसुर गरेमा हुने सजाय सम्बन्धी व्यवस्था दृघिय कानुन बमोजिम हुनेछ ।

२९. पुनरावेदन सम्बन्धी व्यवस्था

यस कार्यविधि बमोजिम जल।त उपयोगको अनुमती प्रदान गर्ने अधिकारी वा गाउ कार्यपालिकावाट कारवाही भएकोमा चित्त नवुझने व्यक्ती त्यस्तो कारवाहीको निरंणयको जानकारीपाएको मितिले पैतिस दिन भित्र सम्बन्धीत जिल्ला अदालतमा पुनरावेदन गर्न सक्नेछ ।



Ray
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

परिच्छेद ६ विविध

३०. सेवा उपभोगका शर्तहरू तोक्न र सेवा शुल्क असुल उपर गर्न पाउने

१. अनुमतीपत्र प्राप्त व्यक्तिले आफुले विकास गरेको जलश्रोत उपयोगका सेवा अन्य कसैलाई आपसी शर्तको आधारमा उपलब्ध गराउन वा त्यस्तो सेवा वापत शुल्क असुल उपर गर्न सक्नेछ ।
२. मकवानपुरगढी गाउँपालिकाले विकास गरेको जलश्रोत उपयोगको सेवा अन्य कसैलाई उपलब्ध गराए वापतको सेवा शुल्क र अनुमती प्राप्त व्यक्तिले जल।तको उपयोग गरी अन्य व्यक्तिलाई व्यापारीक प्रयोजनको लागी सेवा उपलब्ध गराए वापत वार्षिक शुल्क तोकिए बमोजिम निर्धारण गरि असुल गर्न सक्नेछ ।

३१. सेवा रोक्न सक्ने

सेवा उपभोग गरे वापत बुझाउनु पर्ने शुल्क नबुझाउने वा त्यस्तो सेवा अनाधिकारी रूपले उपयोग गर्ने वा सेवा दुरुपयोग गर्ने वा शर्त विपरित सेवा उपभोग गर्नेको हकमा त्यस्तो सेवा बन्द गर्न सकिनेछ ।

३२. अरुको घर जग्गामा प्रवेश गर्न सक्ने

मकवानपुरगढी गाउँपालिका वा अनुमतीपत्र प्राप्त व्यक्तिले जल।तको सर्वेक्षण वा उपयोगको सिलसिलामा कसैको घर जग्गामा प्रवेश गर्नु परेमा मकवानपुरगढी गाउँपालिका वा अनुमतीपत्र प्राप्त व्यक्तिले खटाएको कर्मचारीले सम्बन्धी व्यक्तिलाई पुर्व सुचना दिएर त्यस्तो घर जग्गामा प्रवेश गर्न सकिनेछ । त्यसरी प्रवेश गर्दा कुनै हानी नोक्सानी हुन गएमा मकवानपुरगढी गाउँपालिका वा अनुमती प्राप्त व्यक्तिले तोकिए बमोजिम क्षतीपूर्ती दिनेछ ।

३३. जलश्रोत संरचनाको सुरक्षा

जलश्रोतको उपयोगसित सम्बन्धीत कुनै संरचनाको सुरक्षाको लागी अनुमतीपत्र प्राप्त व्यक्तिको अनुरोधमा वा स्वयं आफ्नो विचारमा त्यस्तो सुरक्षा गर्न आवश्यक ठानेमा मकवानपुरगढी गाउँपालिकाले आवश्यक प्रबन्ध गर्न स्थानीय प्रशासनलाई लेखि पठाउन सक्नेछ ।

३४. जलश्रोतलाई प्रदुषित गर्न नहुने

मकवानपुरगढी गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको जलश्रोतको प्रदुषण हुने गरी कसैले पनि कुनै किसिमको फोहरमैला, औद्योगिक निकास, विष, रसायनिक वा विषालु पदार्थ हालि वा प्रयोग हालि वा प्रयोग गरी जलश्रोतलाई प्रदुषित गर्न हुदैन ।

३५. वातावरण उल्लेनीय प्रतिकुल असर पार्न नहुने

मकवानपुरगढी गाउँपालिका भित्रको जलश्रोतको उपयोग गर्दा भु क्षय वाढी पहिरो वा त्यस्तै अरु कारणद्वारा वातावरणमा उल्लेखनीय प्रतिकुल असर नपर्ने गरी गर्नु पर्नेछ ।

३६. वाधा अड्कन फुकाउ एवं वाधा

यस कार्यविधि अन्तिम व्यवस्था एवं वाधा अड्काउ फुकाउने कार्य मकवानपुरगढी गाउँकार्यपालिकाले गर्ने छ ।

३७. परिमार्जन तथा संशोधन

यस कार्यविधिलाई आवश्यकता अनुसार गाउँकार्यपालिकाले परिमार्जन तथा संशोधन गर्न सक्ने छ



प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत



Ray

प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

अनुसूची-१
उपभोक्ता संस्था दर्ताको लागि दिइने दरखास्त

श्री अध्यक्षज्यू
मकवानपुरगढी जलश्रोत समिति
मक्रान्चुली ।

उपभोक्ता संस्था दर्ता गर्नको लागि देहायका कुराहरु खुलाई यो दरखास्त गरेको छु ।

१. उपभोक्ता संस्थाको नाम र ठेगाना:-
२. उपभोक्ता संस्थाको उद्देश्य:-
३. स्रोत रहेको जिल्ला मकवानपुर मकवानपुरगढी गाउँपालिका वडा नं. “
४. उपयोग गर्ने पानीको परिमाण:-
५. परियोजना शुरु गर्न लाग्ने समय:-
६. परियोजना सम्पन्न गर्दा लाग्ने जाने अनुमानित खर्च:-
७. नेपाल सरकारले विकास गरी हस्तान्तरण गर्ने परियोजना भए सो परियोजनाको नाम र तत् सम्बन्धी अन्य विवरण:-
८. दरखास्त साथ पेश गर्नु पर्ने कागजातहरु:-
(क) परियोजना सम्बन्धी विस्तृत विवरण उल्लेख भएको कागजात ।
(ख) परियोजनाको लागि कुनै संस्थाबाट आर्थिक सहायता व्यहोरिने भए सो सम्बन्धमा त्यस्तो संस्थाले व्यक्त गरेको प्रतिबद्धता र तत् सम्बन्धी कागजात:-
माथि लेखिएको व्यहोरा ठीक साँचो छ, झुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहुला बुझाउला ।
दरखास्त दिनेको,-

सही:-

नाम:-

ठेगाना:-

मिति:-

वडा कार्यालयले भर्नु पर्ने:

यस मकवानपुरगढी गाउँपालिका वडा नंमा संचालन हुने उल्लेखित परियोजनाको लागि गठन हुन लागेको उपभोक्ता संस्था दर्ता हुन उपयुक्त देखिएकोले सिफारिस गरिन्छ । साथै उल्लेखित परियोजना संचालनको लागि आवश्यक मर्मत र संभारको कार्यहरुमा यस वडा कार्यालयको तर्फबाट पूर्ण सहयोग हुने जानकारी गराईन्छ ।
सिफारिस गर्ने पदाधिकारीको,-

सही:-

नाम:-

पद:-

वडा कार्यालयको छाप:-

मिति




प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

अनुसूची-२

उपभोक्ता संस्थाको दर्ता प्रमाणपत्र

श्री

महाशय,

तपाईंले मितिमा दिएको दरखास्त बमोजिम उपभोक्ता संस्था दर्ता गरी यो प्रमाणपत्र दिइएको छ ।

१ उपभोक्ता संस्थाको नाम र ठेगाना: .-

२ उपभोक्ता संस्थाको उद्देश्य:.-

३ उपभोक्ता संस्थाले सञ्चालन गर्ने .परियोजनाको नाम:-

४ परियोजनाको स्रोत:.-

५ स्रोत रहेको.मकवानपुर जिल्ला मकवानपुरगढी गाउँपालिका वडा नंं

६ उपयोग गर्न पाउने पानीको परिमाण: .-

७ उपभोक्ता संस्थाको कार्य क्षेत्र:.-

८ परियोजना शुरु गर्नु पर्ने अवधि:.-

९ उपभोक्ता संस्थाले पालना गर्नु पर्ने शर्त.हरु:-

क(

ख(

ग(

घ(

प्रमाणपत्र दिने अधिकारीको,-

सही:-

नाम:-

कार्यालय:-

मिति:-



Ray
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

अनुसूची-३
स्रोत सर्वेक्षण गर्ने अनुमतिपत्रको लागि दिइने दरखास्त

श्री अध्यक्षज्यू

मकवानपुरगढी जलस्रोत समिति

“””””

खानेपानीको स्रोत सर्वेक्षण गर्न अनुमतिपत्रको लागि देहायका कुराहरु खुलाई यो दरखास्त गरेको छु ।

१व्यक्ति वा संगठित संस्थाको नाम र ठेगाना: .-

२उद्देश्य: .-

३सर्वेक्षण गर्न चाहेको स्रोतको नाम: .-

४ स्रोत रहेको .मकवानपुर जिल्ला मकवानपुरगढी वडा नं .“””””

५सर्वेक्षण गर्न लाग्दा लाग्ने अवधि: .-

६अनुमानित खर्च: सर्वेक्षण गर्दा लाग्न जाने .-

७अन्य विवरण: .-

८दरखास्त साथ संलग्न गर्नु पर्ने कागजातहरु : .-

कस्रोतको सर्वेक्षण सम्बन्धमा आर्थिक(, प्राविधिक र वातावरणीय मूल्याङ्कन सम्बन्धी प्रतिवेदन ।

खस्रोत सर्वेक्षण गरिने स्थानको नक्सा । (

गप्रति । संगठित संस्था भए सो संस्थाको विधानको एक (

घआवश्यक अन्य कागजात । (

माथि लेखिएको व्यहोरा ठीक साचो छ, झुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहला बुझाउला ।

संगठित संस्था भए त्यस्तो संस्थाको छाप

दरखास्त दिनेको,-

सही:-

नाम:-

ठेगाना:-

मित




प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

अनुसूची-४
स्रोत सर्वेक्षण गर्ने अनुमतिपत्र

अनुमतिपत्र संख्या.....

श्री

महाशय,

तपाईंलाई देहाय बमोजिम खानेपानीको स्रोत सर्वेक्षण गर्न पाउने गरी यो अनुमतिपत्र दिइएको छ ।

१ अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिको नाम र ठेगाना: .-

२ सर्वेक्षणको उद्देश्य:.-

३ सर्वेक्षण गर्ने क्षेत्र: .-

४ सर्वेक्षण शुरु गर्नु पर्ने समय:-

५ सर्वेक्षण समाप्त गर्नु पर्ने अवधि:.-

६ अनुमतिपत्र बहाल रहने अवधि:.-

७ अनुमतिपत्र प्राप्त व्यक्तिले पालना गर्नु पर्ने शर्तहरू:.-

क(

ख(

ग(

घ(

ङ(

अनुमतिपत्र दिने अधिकारीको,-

सही:-

नाम:-

पद:-



Ray
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

कार्यालय:-

मिति:-

अनुसूची-५
स्रोत उपयोग गर्ने अनुमतिपत्रको लागि दिइने दरखास्त

श्री अध्यक्षज्यू

मकवानपुरगढी जलस्रोत समिति

खानेपानीको स्रोत उपयोग गर्ने अनुमतिपत्र पाउनको लागि देहायका कुराहरु खुलाई यो दरखास्त गरेको छु ।

१ ठेगाना: व्यक्ति वा संगठित संस्थाको नाम र .-

२ उद्देश्य:-

३ उपयोग गर्न चाहेको स्रोतको नाम: .-

४ स्रोत रहेको मकवानपुर जिल्ला मकवानपुरगढी वडा नं .”””””

५ स्रोत उपयोग गर्ने पानीको परिमाण:-

६ स्रोत उपयोग गर्दा लाग्ने अनुमानित खर्च:-

७ स्रोत उपयोग गर्दा खर्च गर्ने आधार:-

८ उपयोगबाट लाभान्वित हुने उपभोक्ता संख्या र कार्य क्षेत्र: स्रोत:-

९ अन्य विवरणहरु:-

१० दरखास्त साथ पेश गर्नु पर्ने कागजातहरु:-

क स्रोतको उपयोग सम्बन्धमा अर्थिक, प्राविधिक र वातावरणीय सम्बन्धी प्रतिवेदन ।

ख स्रोत उपयोग गर्ने ठाउँको नक्सा । (

ग संगठित संस्था भए सो संस्थाको विधानको एक प्रति । (

घ आवश्यक अन्य कागजातहरु । (

माथि लेखिएको व्यहोरा ठीक साँचो छ, झुट्टा ठहरे कानून बमोजिम सहुला बुझाउला । संगठित संस्था भए सो संस्थाको छाप




प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत

दरखास्त दिनेको,-
सही:-
नाम:-
ठेगाना:-
मिति:-

अनुसुची ६
जलश्रोतको मुहान दर्ता सम्बन्धी
सुचना सुचना सुचना

मकवानपुरगढी गाउँपालिका वडा नं.....स्थितमा खानेपानी/सिचाइ/ अन्य प्रयोजनको मुहान दर्ता गरि पाउ भनिउपभोक्ता समितिका अध्यक्ष/सचिवले यस कार्यालयमा निवेदन पेश गर्नु भउको हुदा उल्लेखित जलश्रोतको मुहान दर्ता गर्ने सम्बन्धमा निवेदन पेश गर्नु भएको व्यहोरा झुटा भएमा वा मुहान दर्ताको सम्बन्धमा कुनै बाधा व्यवधान भएमा सुचना प्रकाशित भएपछी समय फरक नपर्ने गरी प्रमाण सहित यो सुचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिन भित्र यस कार्यालयमा उजुरी गर्नु हुन यो सुचना प्रकाशित गरिएको छ ।

जलश्रोत समिति
मकवानपुरगढी गाउँपालिका
मकवान्चुली



Ray
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत